

nacija i sl. Opšta je jezičkosociološka pojava, da se distanciranje od kulture idejnog protivnika odvija preko izbegavanja i osude njegovog jezika. U nauci takođe. Danas je u nauci i publicistici tzv. zemalja u tranziciji na delu ne samo napuštanje termina iz komunističke propagande nego i legitimnih pojmova iz marksističke misli, koji u opštenaučnom fondu inače nisu osporeni (kapitalizam, eksploatacija, klasna borba). Slično je bilo posle sloma nacizma, kada je došlo je do čišćenja jezika i izbacivanja pojmova "vladajuća rasa", "tričetvrtine Jevrejin", "prostorni poredak" i dr. Jedna od karakterističnih osobenosti današnjeg jezičkog revizionizma je npr. iščezavanje reči drug. Ovaj izraz nije bio isključivo komunistički, već je i kod nemačke socijaldemokratije posle sloma fašizma bio normalan oblik obraćanja. Drug je bio izraz klasne samosvesti jednakih. Težeći da se emancipuje od te samosvesti socijaldemokratija 1950-ih godina uvodi reči dama i gospodin. Drug se izgubio kao ostatak sećanja na staro doba. Slično je bilo sa prosvetiteljskom reči građanin koju je uvela Francuska revolucija kao znak antifeudalne i antidvorske etikecije. Međutim ovaj oblik oslovljavanja ubrzo je potisnut kao egalitarni znamen (privremeno su ga rehabilitovali boljševici), a feudalni i dvorski gospodar ili gospodin je u jezičko-političkom pogledu trijumfovao nad građaninom i drugom krajem 20. veka. Jezički revizionizam nije samo simbol nego i aktivan segment prerade prošlosti.

3. 2. Revizionizam poslesocijalističkih režima.

Savremeni akademski i državni revizionizam gotovo u svim evropskim zemljama nastoji pre svega da izmeni odnos prema neslavnoj fašističkoj prošlosti. Antifašizam je kod mnogih ideologija ključni sadržaj kojim se dokazuje progresivna i humanistička usmerenost režima, pa revizionisti, dovodenjem u sumnju ovog sadržaja, pokušavaju da ospore legitimnost režima. Radikalni konzervativni antisemitski revizionisti pokušavaju da ospore postojanje nacističkih logora i time oduzmu Jevrejima važnu osnovu njihovog najnovijeg stradalackog mita. Druga struja preusmerava antifašizam u antitotalitarizam i pere vlastitu prošlost. Stvara se nova antitotalitarna saglasnost: preko antikomunizma se rasterećuju domaće kvislinške i fašističke struje iz prošlosti i predstavljaju kao patriotske i antitotalitarne. Antifašističku saglasnost sa nestankom hladnog rata zamenila je gotovo sveopšta antitotalitarna saglasnost. Iako je evropski jednopartijski socijalizam stvar prošlosti, antikomunizam je neobično živ. Viperman govori o "nekrofilnom antikomunizmu", tj. opsednošću komunističkom prošlošću koja je u suštini instrumentalna. Demonizacija socijalizma važna je novim režimima koji se pravdaju totalnim raskidom sa prošlošću, a radikalnim revizionistima-konvertitima služi kao iskupljenje od ranijeg levičarstva. Letimičan osvrt na stanje u nekoliko evropskih zemalja može da dočara ovu klimu.

U SR Nemačkoj posle "anšlusa" DDR-a državni revizionizam je neskriven. Ovde je čak prisutno nastojanje da se antifašizam istisne iz rečnika demokratske države. Bundestag je 1995. osnovao drugu Enquete-komisiju za "prevazilaženje posledica DDR diktature u procesu stvaranja nemačkog jedinstva". Cilj je suprotstaviti se pravdanju DDR prošlosti i podstaći "razvoj svenemačkih oblika sećanja na obe nemačke diktature i njihove žrtve". Najpre izmenom spomen-obeležja u DDR-u, a zatim "antitotalitarnim prosvetivanjem" treba i iz poslednjeg istočnog Nemca isterati DDR nostalgiju. R. Epelman (Eppelman), predsednik komisije, zalagao se za stilizovanje sovjetskog logora kao glavnog spomen obeležja umeto ranijih nacističkih. Tri su težišta revizije spomen obeležja Buhenvalda: 1. obeležiti NS istoriju konc-logora; 2. istaći obeležja logora NKWD-a; 3. podsetiti na postojanje DDR logora za